

MINISTERUL FINANTELOR
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov
Serviciul Asistență pentru Contribuabili

Reguli de bază privind impozitarea veniturilor persoanelor fizice conform convențiilor de evitare a dublei impuneri/ stabilirea rezidenței fiscale în România

22 AUGUST 2024

Reguli de bază privind impozitarea veniturilor persoanelor fizice conform convențiilor de evitare a dublei impunerii

Dubla impunere poate fi definită ca aplicarea unor impozite comparabile de către două (sau mai multe) jurisdicții fiscale/țări **pentru același venit sau capital impozabil.**

Dubla impunere internațională poate avea efecte dăunătoare asupra liberului schimb de bunuri și servicii și mișcării de capital, tehnologiei și persoanelor, astfel că, pentru evitarea acestor efecte, statele lumii au încheiat convenții bilaterale sau multilaterale care oferă un mijloc de **soluționare**, pe o bază unitară, a **celor mai des întâlnite probleme care apar în domeniul dublei impuneri internaționale.**

Convențiile de evitare a dublei impuneri sunt acorduri încheiate între două state prin care sunt create drepturi și obligații juridice în materie fiscală.

Astfel, convențiile de evitare a dublei impuneri pot fi definite ca reprezentând dorința statelor de a **clarifica, standardiza și confirma situația fiscală a contribuabililor** care sunt angajați în activități comerciale, industriale, financiare sau orice alte activități în alte țări, prin aplicarea de către toate statele a unei **soluții unitare în cazuri identice de dubla taxare.**

Cu ce țări are încheiate România convenții de evitare a dublei impunerii?

În prezent, România are încheiate 89 de tratate bilaterale pentru evitarea dublei impunerii, primul tratat de acest fel a fost încheiat cu Germania în 1972, iar ultimul cu Liechtenstein. România a renegociat până în acest moment 16 dintre tratatele de evitare a dublei impunerii cu țări precum: Austria, Belgia, Bulgaria, Finlanda, Germania, Italia, Norvegia, Spania și Țările de Jos.

România a semnat convenții de evitare a dublei impunerii cu țările din Uniunea Europeană, precum și cu celelalte țări din Europa, dar și cu alte state cum sunt: Africa de Sud, Australia, Canada, China, Emiratele Arabe Unite, Federația Rusă, India, Japonia, Kazahstan, Maroc, Nigeria, Statele Unite ale Americii, Turcia, Uruguay, Vietnam etc.

Tratatele pe care România le-a semnat au la bază modelul propus de **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE** și conțin descrierea **scopului** convenției, **definesc termenii** utilizați în tratat, stabilesc **regulile** conform cărora se aplica impozitele pe veniturile și câștigurile de capital și **cum va fi evitată dubla impozitare**. Convențiile de evitare a dublei impozitări conțin și alte dispoziții speciale referitoare la schimbul de informații, nediscriminare și proceduri amiabile.

Raportul dintre convențiile de evitare a dublei impuneri și Codul fiscal

Prevederile convențiilor de evitare a dublei impuneri **sunt prioritare** prevederilor Codului Fiscal în condițiile în care persoana face dovada rezidenței sale fiscale.

Art. 1 alin. (3) Cod fiscal:

Dacă orice prevedere a prezentului cod contravine unei prevederi a unui tratat la care România este parte, se aplică prevederea acelui tratat.

Art. 230 Cod fiscal:

(...) dacă un contribuabil este rezident al unei țări cu care România a încheiat o convenție pentru evitarea dublei impuneri, **cota de impozit care se aplică venitului impozabil obținut de către acel contribuabil din România nu poate depăși cota de impozit prevăzută în convenția care se aplică asupra acelui venit.** În situația în care sunt cote diferite de impozitare în legislația internă sau în convențiile de evitare a dublei impuneri, **se aplică cotele de impozitare mai favorabile. (...)**

Cum se aplică convențiile de evitare a dublei impunerii?

Pentru aplicarea corectă a convențiilor de evitare a dublei impunerii este necesar să cunoști statul al cărui **rezident fiscal** ești.

DE CE? Deoarece în funcție de statul de rezidență fiscală se aplică regulile de impunere stabilite de convenții precum și metodele de evitare a dublei impunerii (în statul de rezidență se declară veniturile mondiale, statul de rezidență aplică metoda de evitare a dublei impunerii etc).

De ex:

- Un rezident fiscal român care datorează impozit atât Germania cât și în România pentru dividendele obținute în Germania, va beneficia de credit fiscal din partea statului român pentru impozitul plătit în Germania;
- Un rezident fiscal francez care obține venituri din România din transferul unor titluri de valoare nu va plăti impozit în România pentru aceste venituri în baza certificatului de rezidență fiscală în Franța, ținând cont de prevederile art. 13 “Câștiguri de capital” din Convenția de evitare a dublei impunerii.

Regulile privind stabilirea rezidenței vor fi prezentate mai pe larg în partea a doua a prezentării.

Cum se aplică convențiile de evitare a dublei impunerii?

Modelului convenției de evitare a dublei impunerii OCDE stabilește ce înseamnă rezident al unui stat contractant și ce reguli se aplică atunci când o persoană fizică este rezidentă a ambelor State Contractante.

“Rezident al unui Stat Contractant” = înseamnă orice persoană, care, potrivit legislației acestui Stat, este supusă impozitării conform domiciliului, rezidenței, locului de conducere sau oricărui alt criteriu de natură similară și, de asemenea, include acest Stat și orice subdiviziune politică sau autoritate locală a acestuia. Totuși, acest termen nu va include orice persoană care este supusă impozitării în acest Stat numai în legătură cu veniturile realizate din surse aflate în acest Stat sau capitalul situat în acel Stat.

Cum se evită dubla impozitare?

Convențiile de evitare a dublei impuneri prevăd ca metode de evitare a dublei impuneri **“metoda creditului fiscal”** sau **“metoda scutirii”**.

În timp ce metoda creditului fiscal ține cont de impozit, metoda scutirii ține cont de venit.

Persoanele fizice rezidente fiscal în România care obțin venituri din străinătate au obligația declarării acestor venituri în România prin completarea Declarației Unice (Formular 212) și dacă au plătit impozit în străinătate conform convenției de evitare a dublei impuneri pot selecta metoda scutirii ori metoda creditului fiscal pentru a nu plăti impozit în ambele state.

Cum se aplică convențiile de evitare a dublei impunerii?

În funcție de cele negociate între state, aceste două metode îmbracă, la rândul lor, două forme:

Metoda creditului fiscal:

- ✓ **Credit complet** - statul de rezidență permite deducerea sumei totale a impozitului plătit în celălalt stat;
- ✓ **Credit obișnuit** - impozitul plătit în celălalt stat este limitat la acea parte din propriul impozit care corespunde venitului care este impozitat în celălalt stat.

Metoda scutirii:

- ✓ **Scutire integrală** - venitul care ar fi supus impozitării în statul de rezidență nu este luat în calcul deloc de acest stat în scopul impozitării;
- ✓ **Scutire progresivă** - venitul care ar fi supus impozitării în statul de rezidență nu este impozitat în acest stat însă acesta își reține dreptul de a lua acest venit în considerație în determinarea impozitului ce urmează a fi supus pe restul veniturilor rezidentului (în cazul existenței unui impozit pe venit global).

Conform legislației interne - Codul fiscal - **persoanele fizice rezidente fiscal în România** datorează impozit pe venit asupra veniturilor obținute **din orice sursă**, atât din România, cât și din afara României.

Persoanele fizice rezidente fiscal în România:

- Persoanele fizice rezidente române, **cu domiciliul în România;**
- Persoanele fizice nerezidente **care au centrul intereselor vitale în România**, devenind persoane rezidente fiscal în România începând cu prima zi în care declară că centrul intereselor vitale* se află în România;

*centrul intereselor vitale ale unei persoane se află în statul cu care relațiile sale personale (familia aflată în întreținere, participarea la activități culturale sau de altă natură) și economice (este angajat al unui angajator român, într-o activitate de afaceri în România, deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, etc.) sunt mai apropiate;

- Persoanele fizice nerezidente prezente în România pentru o perioadă sau mai multe perioade **care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive**, care se încheie în anul calendaristic vizat, devenind rezidente fiscal începând cu prima zi a sosirii în România.

Ce fel de venituri obținute din străinătate se declară în declarația unică?

Trebuie declarate toate veniturile prevăzute de Codul fiscal ca fiind impozabile, inclusiv cele pentru care Codul fiscal prevede reținerea la sursă a impozitului, dacă ar fi fost obținute din România:

Activități independente	Dobânzi
Drepturi de proprietate intelectuală	Pensii
Cedarea folosinței bunurilor	Premii
Activități agricole	Dividende
Silvicultură	Jocuri de noroc
Piscicultură	Transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal
Transferul titlurilor de valoare și orice alte venituri	Transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal cu titlul de moștenire
Remunerații/indemnizații ale membrilor consiliului de administrație/cenzori și alte venituri similare	Lichidarea unei persoane juridice
Salarii plătite din România pentru activitatea desfășurată în străinătate	Alte venituri

Particularități privind locul de proveniență în cazul unor venituri

- Veniturile obținute din activități independente desfășurate în România, potrivit legii, se consideră ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite din România sau din străinătate
- Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt considerate ca fiind obținute din România, numai dacă sunt primite de la un plătitor de venit din România sau de la un nerezident prin intermediul unui sediu permanent al acestuia stabilit în România
- Veniturile din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, emise de rezidenți români

precum și

- Veniturile din operațiuni cu instrumente financiare derivate, realizate printr-un intermediar definit potrivit legislației în materie, rezident fiscal român sau nerezident care are în România un sediu permanent, ce are calitatea de intermediar

sunt considerate ca fiind obținute din România, indiferent dacă sunt primite în România sau în străinătate

Cum se impozitează veniturile din străinătate?

- Se aplică cotele de impozit asupra **bazei de calcul determinate după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia.**

Ex: **Venituri din drepturi de proprietate intelectuală din străinătate:** venitul net = venit brut - cheltuieli forfetare (40% din venitul brut). Impozit anual = 10% x venitul net

Venituri din pensii: Pensile anuale până la 24.000 de lei (2.000 x 12 luni) sunt neimpozabile (2.000 lei reprezintă valoarea lunară neimpozabilă). Impozit anual = 10% la suma care depășește 24.000 de lei/an.

Venituri din transferul proprietăților imobiliare: Venitul impozabil = valoarea tranzacției.

Impozit = venitul impozabil x 3% / 1% (pentru imobilele deținute o perioadă mai mare de 3 ani).

Excepție: Pentru activitățile impozitate la normă de venit (activități independente, închirierea turistică a camerelor din locuințe personale, activități agricole) venitul net anual obținut în statul străin se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate sau se raportează la venitul brut obținut din statul străin, după caz.

Ex. În cazul obținerii unor venituri din străinătate din **activități agricole** - cultivarea cartofilor, se declară veniturile brute obținute din străinătate.

- Pentru veniturile obținute din străinătate de natura celor obținute din România care sunt neimpozabile/scutite în conformitate cu prevederile Codului fiscal se aplică același tratament fiscal ca și pentru cele obținute din România.

Exemplu: sume primite din străinătate cu titlu de **moștenire, burse din străinătate**, etc.

Cum se impozitează veniturile din străinătate în cazul în care sunt înregistrate pierderi?

Pentru veniturile din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole, silvicultură și piscicultură, determinate în sistem real, pierderea fiscală anuală înregistrată pe fiecare sursă, se reportează și se compensează de către contribuabil în limita a 70% din veniturile nete anuale, obținute din aceeași sursă de venit în următorii 5 ani fiscali consecutivi.

În cazul veniturilor de mai sus **provenind din străinătate**, pierderile se reportează și se compensează de către contribuabil cu veniturile de aceeași natură și sursă, **realizate în străinătate, pe fiecare țară**, înregistrate în următorii 5 ani fiscali consecutivi (7 ani fiscali consecutivi, pentru pierderile înregistrate până în anul 2023, inclusiv).

Similar, în cazul veniturilor din transferul titlurilor de valoare, din orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului de investiții, pierderile nete anuale* provenind din străinătate se reportează și se compensează de către contribuabil în limita a 70% din câștigurile nete anuale de aceeași natură și sursă, realizate în străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în următorii 5 ani fiscali consecutivi.

* Câștigul net anual/pierdere netă anuală se determină ca diferență între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul anului fiscal respectiv, cumulat de la începutul anului din categoriile de venit menționate anterior.

Ce se întâmplă dacă veniturile au fost deja impozitate în alt stat?

Dacă veniturile provin dintr-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, în funcție de metoda de evitare a dublei impuneri prevăzută în convenție:

- impozitul datorat în România este diminuat cu impozitul plătit în străinătate pentru același venit și pentru aceeași perioadă impozabilă **(metoda creditului fiscal)**.
sau
- veniturile sunt scutite de la plata impozitului în România **(metoda scutirii)**

Impozitul plătit în țări cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri nu va diminua impozitul datorat în România.

Obligația declarativă a veniturilor din străinătate se menține indiferent de metoda de evitare a dublei impuneri aplicată!

Condiții de aplicare a metodelor de evitare a dublei impunerii

Creditul fiscal/Scutirea se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

1. Se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impunerii încheiate între România și statul străin în care s-a plătit impozitul;
2. Impozitul datorat în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, **a fost efectiv plătit.**

Plata impozitului în străinătate se dovedește:

- printr-un document justificativ, eliberat de autoritatea competentă a statului străin sau,
 - în situația în care autoritatea competentă a statului străin nu eliberează un astfel de document:
- un document justificativ eliberat de către plătitorul de venit/agentul care reține impozitul la sursă, în cazul veniturilor cu reținere la sursă;
 - copia declarației fiscale sau a documentului similar depusă/depus la autoritatea competentă străină însoțită de documentația care atestă plata acestuia, în cazul veniturilor pentru care nu se realizează reținerea la sursă;
3. Venitul pentru care se acordă credit fiscal/scutire face parte din una dintre categoriile de venituri supuse impozitului pe venit în România.

- **Creditul fiscal** se stabilește de către contribuabil prin completarea **Declarației Unice**.

Documentele justificative privind venitul realizat și impozitul plătit, eliberate de autoritatea competentă din țara în care s-a obținut venitul și cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, precum și alte documente care sunt utilizate pentru aplicarea metodelor de evitare a dublei impuneri prevăzute în convențiile de evitare a dublei impuneri **se păstrează de către contribuabil**.

Creditul fiscal

- se calculează la nivelul impozitului plătit în străinătate, aferent venitului din sursa din străinătate, **dar este limitat la partea de impozit pe venit datorat în România**, aferent venitului impozabil din străinătate.
- se stabilește din impozitul pe venit datorat în România aferent **anului în care impozitul a fost plătit statului străin**, în baza documentației corespunzătoare care atestă plata impozitului în străinătate.
- se va calcula **pentru fiecare țară și pe fiecare natură de venit** dacă contribuabilul a obținut venituri din mai multe state pentru care a plătit acolo impozit.

Cum se calculează creditul fiscal?

- În vederea calculului **creditului fiscal**, sumele în valută se transformă în lei la **cursul de schimb mediu anual** al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului.

Dacă unitățile monetare proprii statului de sursă a veniturilor respectiv nu sunt cotate de Banca Națională a României, ele se vor transforma:

- 1) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari S.U.A. sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;
- 2) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu anual al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

Veniturile din străinătate se declară în Declarația Unică (Formular 212), după încheierea anului în care au fost obținute veniturile, în cadrul **Capitolului I, secțiunea 1.2, subsecțiunea 1.2.1. Date privind impozitul pe veniturile realizate din străinătate** (conform formularului electronic), distinct, **pentru fiecare țară - sursă a veniturilor și pentru fiecare sursă de venit realizat.**

Dacă a fost plătit impozit în străinătate, pentru stabilirea impozitului care se datorează în România, formularul electronic al declarației unice permite selectarea metodei de evitare a dublei impuneri.

Formularul electronic oferă de asemenea un link către „Lista convențiilor pentru evitarea dublei impuneri încheiate de România cu alte state” publicată pe site-ul ANAF.

Exemplul 1.

O persoană fizică rezidentă în România obține în anul 2023 dividende din Cehia în sumă de 5.000 euro. Persoana fizică prezintă plătitorului dividendelor certificatul de rezidență fiscală în România în vederea aplicării cotei de impozit din Convenția de evitare a dublei impuneri încheiată între România și Cehia de 10%.

Convenția încheiată cu Republica Cehă - Legea nr. 37/1994, prevede în cadrul articolului *Evitarea dublei impuneri*, metoda creditului fiscal ca metodă de evitare a dublei impuneri.

[Convenția cu Republica Cehă, art. 24 „Metode pentru evitarea dublei impuneri” - În cazul unui rezident al României, dubla impunere va fi evitată după cum urmează: impozitele plătite de un rezident român pentru venitul sau capitalul impozabil în Republica Cehă, în conformitate cu prevederile acestei convenții, vor fi deduse din impozitul datorat statului român potrivit legislației fiscale române. Aceste deduceri nu vor depăși totuși acea parte a impozitului pe venit sau pe capital, calculat înainte de a se efectua aceste deduceri ce sunt atribuibile acelui venit sau capital, care poate fi impus în Republica Cehă. (...)]

Dacă venitul ar fi fost obținut din România, impozitul datorat ar fi fost:

1. **Valoarea anuală în lei a dividendelor încasate:** $5.000 \text{ euro} \times 4,9465 \text{ (curs mediu anual lei/euro 2023)} = 24.733 \text{ lei}$
2. **Impozit datorat în România:** $24.733 \text{ lei} \times 8\% \text{ (cotă impozit 2023)} = 1.979 \text{ lei}$

Impozitul plătit în Cehia, atestat de autoritatea competentă cehă: $5.000 \text{ euro} \times 10\% = 500 \text{ euro}$

Impozitul pe dividende plătit în Cehia, în lei: $500 \text{ euro} \times 4,9465 = 2.473 \text{ lei}$

Credit fiscal: 1.979 lei

Diferență de plată: 0 - întrucât echivalentul în lei al impozitului plătit în Cehia (2.473 lei) este mai mare decât cel datorat în România (1.979 lei), persoanei fizice i se recunoaște suma reprezentând creditul fiscal extern la nivelul celui datorat în România, astfel că nu mai datorează impozit în România.

Exemplul 2

O persoană rezidentă în România obține anual 13.500 CAD (dolari canadieni) pensie din Canada pentru care îi este reținut în Canada un impozit anual de 15% din suma brută a plăților care depășesc 12.000 CAD .

Convenția încheiată cu Canada - Legea nr. 450/2004, prevede în cadrul articolului *Evitarea dublei impuneri*, metoda creditului fiscal ca metodă de evitare a dublei impuneri.

[Convenția cu Canada, art. 23 „Evitarea dublei impuneri” - când un rezident al României realizează venituri sau deține capital care, în conformitate cu prevederile prezentei convenții, pot fi impozitate în Canada, România va acorda ca o deducere din impozitul pe venitul aceluia rezident, o sumă egală cu impozitul pe venit plătit în Canada (...)]

Dacă venitul ar fi fost obținut din România, impozitul datorat ar fi fost:

1. Valoarea anuală în lei a pensiei din Canada: $13.500 \times 3,3896$ (curs mediu anual 2023 lei/CAD) = 45.760 lei
2. Valoare impozabilă în România: $45.760 - 24.000 = 21.760$ lei
3. Impozit datorat în România: $21.760 \times 10\% = 2.176$ lei

Impozit plătit în Canada, în lei: $1.500 \text{ CAD } (13.500 - 12.000) \times 15\% = 225 \text{ CAD}$

Valoarea în lei a impozitului plătit în Canada $225 \times 3,3896$ (curs mediu 2023 lei/CAD) = 763 lei

Credit fiscal: 763 lei

Diferența de plată: $2.176 - 763 = 1.413$ lei

Exemplul 3

O persoană rezidentă în România realizează venituri din vânzarea unui imobil situat în Luxemburg în valoare de 150.000 EUR pentru care a plătit un impozit de 22.500 EUR.

Convenția de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu Luxemburg (Legea nr. 85/1994) prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri, pentru veniturile din vânzarea unui imobil, **metoda scutirii**.

[Art. 23 În România, dubla impunere este evitată în felul următor:

a) când un rezident al României primește venituri sau posedă avere care, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, sunt impozabile în Luxemburg, România scutește de impozit aceste venituri sau această avere, sub rezerva dispozițiilor subparagrafului b) - referitor la dividende, dobânzi, redevențe, comisioane - dar poate, pentru calcularea sumei impozitului pentru restul de venit sau de avere a rezidentului, să aplice aceleași cote de impozite ca și când veniturile sau elementele de avere nu ar fi fost scutite (...);

Valoarea în lei a veniturilor din Luxemburg: $150.000 \times 4,9465$ (curs mediu anual 2023 lei/EUR) = 741.975 lei

Impozit plătit în Luxemburg, în lei: $22.500 \times 4,9465$ (curs mediu anual 2023 lei/EUR) = 111.296 lei

În situația în care convenția de evitare a dublei impuneri încheiată între România și statul de realizare a venitului prevede ca metodă de evitare a dublei impuneri metoda scutirii, în Rd. 7 „Impozit pe venit datorat în România” și în Rd. 10 „Diferență de impozit de plată”, din cadrul secțiunii I.2.B „Date privind impozitul anual datorat”, se înscrie cifra 0.

! La bifarea „metodei scutirii”, în formularul electronic al declarației unice, se generează automat cifra 0 la rândul 7 și rândul 10

De asemenea contribuabilii completează și Rd. 8 "Impozit pe venit plătit în străinătate"

Veniturile salariale din străinătate – excepție privind globalizarea veniturilor

Sumele sau avantajele primite de persoane fizice din activități dependente desfășurate într-un stat străin (venituri salariale) și plătite de un angajator nerezident, indiferent de tratamentul fiscal din statul respectiv, inclusiv din activități dependente desfășurate la bordul navelor și aeronavelor operate în trafic internațional, sunt **venituri neimpozabile în România**. Aceste venituri nu se declară și nu fac obiectul creditului fiscal extern.

În cazul în care aceste venituri salariale sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România ori are sediul permanent în România, ele sunt:

- **impozabile în România** dacă perioada de prezență în acel stat nu depășește perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea și veniturile din salarii nu sunt suportate de un sediu permanent din străinătate al angajatorului care este rezident în România.
- **impozabile în statul străin** dacă perioada de prezență în acel stat depășește perioada prevăzută în convenția de evitare a dublei impuneri încheiată de România cu statul în care se desfășoară activitatea.

Să vorbim despre veniturile obținute de nerezidenții fiscal

Conform Codului fiscal persoanele fizice nerezidente datorează în România impozit pentru o serie de venituri enumerate de Codul fiscal la Titlul VI, art. 223 alin. (1), impozit care se reține la sursă de plătitorul de venit.

Totuși, în cazul în care nerezidentul prezintă un certificat de rezidență fiscală în statul său de rezidență atunci sunt aplicabile prevederile Convenției de evitare a dublei impuneri.

Este posibil ca, în conformitate cu prevederile Convenției, venitul obținut de nerezident să **nu fie supus impozitării în România**, chiar dacă el se regăsește la art. 223.

Exemplu:

O persoană fizică rezidentă fiscal în Ungaria obține un premiu la un concurs organizat în România.

Conform art. 223 alin. (1) lit. m) din Codului fiscal, o persoană nerezidentă **datorează impozit** în România pentru veniturile din premii acordate la concursuri organizate în România.

Conform Art. 23 „Alte venituri” din Convenția de evitare a dublei impuneri încheiată între România și Republica Ungară, pct. 1, elementele de venit al unui rezident al unui stat contractant (Ungaria), indiferent de unde provin, care nu sunt tratate la articolele precedente ale convenției (cum sunt veniturile din premii) **vor fi impozabile numai în acel stat contractant (Ungaria)**.

În cazul în care persoana fizică face dovada rezidenței fiscale în Ungaria în perioada obținerii premiului, prin prezentarea certificatului de rezidență, acesta nu datorează impozit în România pentru premiul obținut (plătitorul nu reține impozit sau, dacă acesta a fost reținut înainte de prezentarea certificatului, plătitorul îi restituie impozitul, urmând să depună o cerere de regularizare - formular 110 - la organul fiscal).

Venituri obținute de nerezidenți impozitate în România prin reținere la sursă

dividende de la un rezident;	venituri din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unui sediu permanent în România;
dobânzi de la un rezident;	venituri reprezentând remunerații primite de persoane juridice străine care acționează în calitate de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unui rezident;
dobânzi de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă dobânda este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;	venituri reprezentând remunerații primite de persoane juridice străine care acționează în calitate de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unui rezident;
redevențe de la un rezident;	venituri din servicii prestate în România, exclusiv transportul internațional și prestările de servicii accesorii acestui transport;
redevențe de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă redevența este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;	venituri din profesii independente desfășurate în România - medic, avocat, inginer, dentist, arhitect, auditor și alte profesii similare - în cazul când sunt obținute în alte condiții decât prin intermediul unui sediu permanent sau într-o perioadă ori în mai multe perioade care nu depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;
comisioane de la un rezident;	venituri din premii acordate la concursuri organizate în România;
comisioane de la un nerezident care are un sediu permanent în România, dacă comisionul este o cheltuială a sediului permanent/a sediului permanent desemnat;	venituri realizate de nerezidenți din lichidarea unui rezident (...)
venituri din activități sportive și de divertisment desfășurate în România, indiferent dacă veniturile sunt primite de către persoanele care participă efectiv la asemenea activități sau de către alte persoane;	venituri realizate din transferul masei patrimoniale fiduciare de la fiduciar la beneficiarul nerezident în cadrul operațiunii de fiducie.

Reținerea la sursă a impozitului pe veniturile nerezidenților

Impozitul datorat de nerezidenți, în cotele prevăzute la art. 224 alin. (4) din Codul fiscal, se calculează, se reține, se declară și se plătește la bugetul de stat de către **plătitorii de venituri**.

La calculul impozitului se utilizează cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, **pentru ziua în care se efectuează plata venitului către nerezidenți**.

Impozitul se declară în:

- **Formularul 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat”, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul și se plătește la buget până cel târziu la aceeași dată.**
- **Formular 207 „Declarație informativă privind impozitul reținut la sursă/veniturile scutite, pe beneficiari de venit nerezidenți”, până până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat, pentru individualizarea impozitului reținut pe fiecare beneficiar (se declară și veniturile scutite de impozit precum și veniturile pentru care impozitul a fost suportat de către plătitorul de venit).**

Plată - în contul unic 55.03 "Sume încasate pentru bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în curs de distribuire" până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se plătește venitul.

Reținerea la sursă a impozitului pe veniturile nerezidenților

O serie de venituri obținute din România de nerezidenții persoane fizice au tratamentul fiscal prevăzut în **titlul IV Impozit pe venit din Codul fiscal**, în funcție de natura venitului:

- veniturile unui nerezident, care sunt atribuibile unui sediu permanent/sediu permanent desemnat în România;
- venituri ale unei persoane fizice nerezidente, obținute dintr-o activitate dependentă (salarială) desfășurată în România;
- veniturile primite de persoane fizice nerezidente care acționează în calitate lor de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unui rezident;
- veniturile din pensii în măsura în care pensia lunară depășește plafonul neimpozabil de 2000/lună;
- veniturile unei persoane fizice nerezidente obținute din închirierea sau din altă formă de cedare a dreptului de folosință a unei proprietăți imobiliare situate în România, din transferul proprietăților imobiliare situate în România, din transferul titlurilor de participare deținute la un rezident și din transferul titlurilor de valoare emise de rezidenți români;
- venituri obținute la jocurile de noroc practicate în România;
- veniturile obținute de artiști sau sportivi, dacă plătitorul de venit se află într-un stat străin.

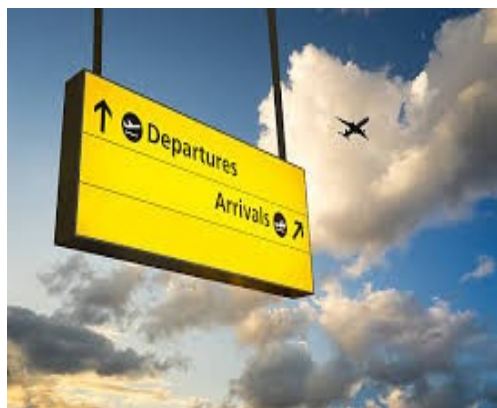
În cazul veniturilor pentru care plătitorul veniturilor nu reține la sursă impozitul*, beneficiarul veniturilor, persoana fizică nerezidentă, are obligația declarării veniturilor și a impozitului aferent în Declarația unică (formular 112) și plății impozitului datorat (de ex. în cazul veniturile din închirierea unui imobil din România obținute de la o persoană fizică).

* venituri cu reținere la sursă - venituri salariale, drepturi de proprietate intelectuală, venituri din jocuri de noroc, pensii, transfer titluri de valoare prin intermediari etc.

Titlul VI prevede la art. 228 ce venituri sunt neimpozabile în România iar la art. 229 veniturile pentru care se aplică scutiri de la plata impozitului (cum ar fi dobânda aferentă instrumentelor de datorie publică în lei și în valută, premiile acordate elevilor și studenților nerezidenți la concursurile finanțate din fonduri publice etc.)

În vederea îndeplinirii obligațiilor fiscale persoana fizică nerezidentă are obligația înregistrării fiscale, conform art. 82 din Codul de procedură fiscală.

Reguli de bază privind stabilirea rezidenței fiscale în România

Obligațiile persoanelor fizice la sosirea/ plecarea din România

În vederea stabilirii obligațiilor fiscale și evitării dublei impozitări, persoanele fizice rezidente și nerezidente care sosesc sau pleacă din România trebuie să depună un chestionar pentru **stabilirea rezidenței fiscale**.

Rezidența fiscală este statutul unei persoane în funcție de care se stabilește statul care are dreptul de impozitare a veniturilor din orice sursă, obținute de acea persoană.

O persoană fizică este rezidentă în România dacă îndeplinește **cel puțin una** dintre următoarele condiții:

- are domiciliul în România, respectiv o locuință permanentă care poate fi în proprietate, închiriată ori disponibilă oricând pentru această persoană și/sau familia sa;

- centrul intereselor vitale este amplasat în România, respectiv statul cu care relațiile sale personale și economice sunt mai apropiate;

(Relațiile sale personale: familia aflată în întreținere, participarea la activități culturale sau de altă natură.

Relațiile economice: este angajat al unui angajator român, într-o activitate de afaceri în România, deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, etc.)

- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat.

O persoană fizică este nerezidentă în România dacă sunt îndeplinite **cumulativ** următoarele condiții:

- nu are domiciliul în România;
- centrul intereselor vitale nu este amplasat în România;
- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;

Este considerat nerezident:

- cetățeanul străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățeanul străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățeanul străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora.

SOSIREA ÎN ROMÂNIA

Persoana fizică care **sosește** în România are obligația completării formularului **"Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România"** dacă:

- stă în România o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat.

Termen de depunere: în 30 de zile de la împlinirea termenului de 183 de zile de prezență în România.

La chestionar se anexează:

- copia pașaportului;
- copia cărții de identitate/cărții de rezidență permanente/ permisului de ședere/ certificatului de înregistrare fiscală, emisă/emis de autoritatea competentă din România;
- documente care atestă existența unei locuințe în România, locuință care poate fi în proprietate sau închiriată;
- după caz, certificatul de rezidență fiscală eliberat de autoritatea statului străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;
- un document emis de autoritatea fiscală străină care atestă că persoana fizică este scoasă din evidența sa fiscală;
- orice alte documente care pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice.

Documentele întocmite într-o limbă străină vor fi însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

La stabilirea rezidenței fiscale, organul fiscal ia în considerare:

- documentele justificative anexate la chestionar;
- **prevederile convenției de evitare a dublei impuneri** în cazul în care se prezintă un certificat de rezidență sau prevederile Codului fiscal în cazul în care nu se prezintă un certificat de rezidență;

precum și următoarele criterii de rezidență:

- domiciliul în România, locuința permanentă din România care poate fi în proprietate sau închiriată;
- prezența în România pentru o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;
- centrul intereselor vitale amplasat în România.

Reguli de stabilire a rezidenței fiscale conform convențiilor de evitare a dublei impuneri

Art. 4 Paragraf 2 din Convenția Model OCDE

Dacă, potrivit prevederilor paragrafului 1 (care definește termenul “rezident al unui Stat Contractant”), o persoană fizică este rezidentă a ambelor State Contractante, atunci statutul său va fi determinat după cum urmează:

a) va fi considerată rezidentă numai a Statului în care ea are o **locuință permanentă la dispoziția sa**; dacă are o locuință permanentă la dispoziția sa în ambele State, ea va fi considerată rezidentă numai a Statului cu care relațiile sale personale și economice sunt mai strânse (**centrul intereselor vitale**);

b) dacă Statul, în care are centrul intereselor sale vitale, nu poate fi determinat sau dacă ea nu are o locuință permanentă la dispoziția sa în nici un Stat, ea va fi considerată rezidentă numai a Statului în care **locuiește în mod obișnuit**;

c) dacă locuiește în mod obișnuit în ambele State sau în nici unul din ele, ea va fi considerată rezidentă numai a Statului, al cărui **național** este;

d) dacă este național al ambelor State sau a nici unuia dintre acestea, autoritățile competente ale Statelor Contractante vor rezolva problema printr-o **înțelegere amiabilă**.

În cazul persoanei fizice rezidente într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri care îndeplinește condițiile de rezidență:

- dacă persoana fizică face dovada rezidenței în statul respectiv prin prezentarea **certificatului de rezidență**, organul fiscal stabilește dacă aceasta păstrează rezidența statului respectiv sau devine persoană fizică rezidentă fiscal în România, ținând cont și de prevederile convenției;
- dacă persoana fizică nu face dovada rezidenței în statul respectiv prin prezentarea **certificatului de rezidență**, va fi considerată persoană fizică rezidentă în România.

O persoană fizică rezidentă într-un stat cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri care îndeplinește condițiile de rezidență va fi considerată persoană fizică rezidentă în România.

Stabilirea rezidenței fiscale de către organul fiscal

În urma analizei efectuate pe baza criteriilor de rezidență menționate anterior, organul fiscal stabilește dacă persoana fizică nerezidentă:

- devine rezidentă în România, caz în care are **obligație fiscală integrală*** în România și **data** de la care are această obligație,
- sau
- nu devine persoană fizică rezidentă în România, caz în care va fi impozitată **numai pentru veniturile obținute din România.**

*obligație fiscală integrală = persoana fizică datorează impozit pe venit pentru venitul obținut din orice sursă, atât din România, cât și din afara României

Persoana fizică este înștiințată printr-o **notificare** dacă devine rezidentă în România sau nu, în **termen de 30 de zile de la depunerea chestionarului**.

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

Data de la care o persoană fizică care devine rezidentă în România **are obligație fiscală integrală în România** se stabilește în funcție de criteriul de rezidență îndeplinit:

- dacă **centrul intereselor vitale** este în România, persoana fizică **are obligație fiscală integrală în România** începând cu **prima zi în care declară că centrul intereselor vitale se află în România**;
- dacă este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care **depășesc în total 183 de zile** pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive **are obligație fiscală integrală în România** începând cu **prima zi a sosirii în România**;

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

- x O persoană fizică care devine rezidentă în România numai pentru o perioadă dintr-un an fiscal, are **obligație fiscală integrală în România numai pentru acea perioadă din anul fiscal** în care este considerată rezidentă.
- x Până la data la care devine rezidentă fiscal în România, este considerată nerezidentă și datorează impozit numai pentru veniturile obținute din România.

Exemplu:

O persoană fizică care sosește în România ca angajat al unei firme române pentru o perioadă mai mică de 183 de zile și ulterior își aduce familia în România, stabilindu-și domiciliul în România, devenind rezidentă în România, între data sosirii și data la care devine rezidentă datorează impozit numai pentru veniturile obținute din România, iar începând cu data declarării centrului intereselor vitale în România, prin completarea chestionarului, datorează impozit pe venit pentru venitul obținut din orice sursă, atât din România, cât și din afara României.

Observație:

În cazul unei persoane fizice care declară că centrul intereselor vitale se află în România și care prezintă certificatul de rezidență dintr-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii, pentru stabilirea rezidenței se aplică cu prioritate prevederile convenției.

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

Persoana fizică cu domiciliul în România și care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, până la data schimbării rezidenței.

Exemplu:

O persoană fizică care și-a stabilit domiciliul în România ca urmare a unui contract de muncă pe o perioadă mai lungă fiind considerat rezident român și având **obligație fiscală integrală în România**, se mută în alt stat (un nou loc de muncă, se căsătorește acolo etc.). El continuă să plătească în România impozit pe veniturile din orice sursă, atât din România, cât și din afara României până la data la care devine rezident în alt stat, conform certificatului de rezidență eliberat de acel stat.

PLECAREA DIN ROMÂNIA

Cine are obligația depunerii chestionarului la plecarea din România?

"Chestionarul pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România" se depune de către:

- persoana fizică rezidentă în România,
- persoana fizică nerezidentă care a avut obligația completării "Chestionarului pentru stabilirea rezidenței a persoanei fizice la sosirea în România",

care pleacă din România și are o ședere în statul străin o perioadă mai mare de 183 de zile sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.

Termenul de depunere: cu 30 de zile înaintea plecării din România.

La chestionar se anexează:

- copia pașaportului;
- copia cărții de identitate;
- documente care atestă existența unei locuințe în statul străin;
- după caz, certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea fiscală străină;
- orice alte documente care pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice.

Documentele întocmite într-o limbă străină vor fi însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

Stabilirea rezidenței fiscale de către organul fiscal

La stabilirea rezidenței fiscale, organul fiscal ia în considerare:

- documentele justificative anexate la chestionar;
- prevederile convenției de evitare a dublei impuneri sau prevederile Codului fiscal, după caz,

precum și următoarele **criterii de rezidență**:

- domiciliul în România/străinătate;
- locuința permanentă care poate fi proprietate, închiriată sau pusă la dispoziție;
- perioada sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive;
- centrul intereselor vitale amplasat în România/străinătate.

OBS:În cazul în care o persoană fizică română părăsește România definitiv, rezidența obținută în alt stat nu va fi influențată de revenirile ocazionale în România.

În urma analizei efectuate pe baza elementelor menționate anterior, organul fiscal stabilește dacă:

- persoana fizică rămâne rezidentă în România și are obligație integrală în România, sau
- este considerată nerezidentă și va fi scoasă/menținută din/în evidențele fiscale.

Persoana fizică este înștiințată în **termen de 15 de zile de la depunerea chestionarului printr-o notificare.**

În situația în care persoana fizică aduce informații suplimentare prin depunerea de noi documente care modifică încadrarea fiscală stabilită inițial, organul fiscal anulează notificarea emisă inițial și emite o nouă notificare în vederea stabilirii obligației fiscale ce revine persoanei fizice în România.

Orice modificări ale datelor declarate în chestionar se aduc la cunoștința organului fiscal în 15 zile de la producerea acestora.

Dacă ulterior depunerii chestionarului persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, continuă să fie considerată rezidentă în România, având obligație fiscală integrală, până la data la care, conform certificatului de rezidență fiscală emis de statul străin, se schimbă rezidența.

Precizări referitoare la plecarea în state cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri

Persoana fizică rezidentă română, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici.

Nu au obligația depunerii chestionarului la plecarea din România:

- cetățenii români care lucrează în străinătate, ca funcționari sau angajați ai statului român într-un stat străin, care sunt considerați rezidenți români indiferent de perioada de ședere în statul străin.

Modul de depunere al chestionarelor:

- În format hârtie:
 - prin poștă cu confirmare de primire;
 - la ghișeu în format hârtie;

Formularul poate fi descărcat de pe site-ul ANAF.ro - „Asistență contribuabili”- „Declararea obligațiilor fiscale” - „Toate formularele cu explicații”.

- În format electronic, prin mijloace electronice de transmitere la distanță:
 - pe portalul e-guvernare, în cazul deținerii unui certificat digital calificat;
 - prin SPV (Spațiul Privat Virtual), prin link-ul „Depunere Declarație unică și alte formulare SPV-PF”.

Formularele electronice pot fi descărcate de pe site-ul ANAF.ro: secțiunea „Servicii online”, rubrica „Descărcare declarații” și se găsesc sub denumirea:

- Z015 - chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale la sosirea în România;
- Z017 - chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale la plecarea din România.

Recomandăm utilizarea serviciului SPV, care facilitează comunicarea cu ANAF cu rapiditate!

Depunerea chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale prin Spațiul Privat Virtual:

Se completează formularul PDF inteligent (ultima versiune de pe site-ul ANAF) Z015 “Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România”/Z017 “Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România” după caz.

Formularele se pot descărca gratuit de pe site-ul ANAF.ro/ Servicii online/ Declarații electronice/ Descărcare declarații/formulare Z015/Z017.

După completarea formularului, acesta trebuie validat.

În cazul în care se primește un mesaj că există erori de validare, se corectează datele din formular și se efectuează o nouă validare, după care se salvează fișierul.

După validare, formularul la care se atașează un fișier ZIP care conține documentele justificative scanate, se transmite prin link-ul „Depunere Declarație unică și alte formulare SPV-PF”, utilizând butonul „Alege fișier/Browse” și se transmite prin apăsarea butonului „Transmitere formular”.

Formularul se consideră depus dacă se primește mesajul “fără erori de validare”.

Transmiterea chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale

Pe canalul de Youtube al Agenției Naționale de Administrare Fiscală sunt materiale video cu privire la descărcarea, completarea și transmiterea chestionarelor pentru stabilirea rezidenței fiscale, ce pot fi accesate folosind link-urile:

- <https://www.youtube.com/watch?v=zISMtKgLill>
- <https://www.youtube.com/watch?v=cMLg3pTJlyA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=5RwbEuWciIM>
- <https://www.youtube.com/watch?v=2AlwkmcW7xs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=LRuvVrq7Evw>
- <https://youtu.be/ZwPf7DgWgho> .

Nedepunerea la termen a “Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la sosirea în România”, respectiv a “Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la plecarea din România”:

- constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 100 lei.
- este considerată faptă care se înscrie în cazierul fiscal al contribuabilului începând cu 29 ianuarie 2023.

(Hotărârea Guvernului nr. 1568/2022 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.000/2015 privind faptele pentru care se înscriu informații în cazierul fiscal al contribuabililor, potrivit legislației în vigoare)

- Legea 227/2015 privind Codul fiscal, articolele: 62 lit. w) și x), 108-110, 132, 137, 155 și normele metodologice date în aplicarea acestora aprobate prin HG 1/2016, ambele acte cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MF nr. 1099/2016 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența în România a persoanelor fizice;
- Ordinul ANAF nr. 6/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice";
- Lista convențiilor pentru evitarea dublei impuneri încheiate de România cu alte state
https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentContribuabili_r/Conventii/Conventii.htm

ANAF oferă contribuabililor o serie de servicii care facilitează accesul la informații și îndeplinirea obligațiilor fiscale, după cum urmează:

- Pentru a beneficia de îndrumare și asistență cu caracter general, în domeniul fiscal, puteți apela **Call-center-ul ANAF la numărul de telefon: 031.403.91.60**;
- Pentru a adresa cereri de asistență, persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoane fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent în una dintre formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 (...) vor utiliza **Formularul unic de contact** din contul propriu **Spațiul Privat Virtual** - selectând secțiunea **Asistență și îndrumare de specialitate în domeniul fiscal**. De asemenea serviciul **Spațiul Privat Virtual** poate fi utilizat pentru a solicita informații personalizate privind situația fiscală;
- Pentru consultarea sesiunilor de îndrumare și asistență privind înregistrarea persoanelor juridice în **Spațiul Privat Virtual**, puteți accesa secțiunile **ANAF>Servicii Online>Înregistrare/Înrolare persoane fizice și juridice în Spațiul Privat Virtual**;
- Pe secțiunea **ANAF>Asistență Contribuabili>Servicii oferite contribuabililor** sunt publicate **Ghiduri curente și alte materiale informative**.
- Pe site-ul **ANAF** poate fi consultat ghidul **GUIDELINES FOR FISCAL RESIDENCE OF INDIVIDUALS** - publicat în data de 26.04.2023 accesând link-ul

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Ghid_rezidenta_2023_EN.pdf